

Intendant van de Vlaamse Regering
Piet VANTHEMSCHE

Koning Albert II-laan 7
1210 BRUSSEL
T 02 55261 00

piet.vanthemsche@vlaanderen.be

////////////////////////////////////

Overzicht activiteiten april – mei - juni

////////////////////////////////////

De startmaand van de opdracht als intendant werd gewijd aan informatie- en contactvergaderingen en dat zowel op Vlaams als op lokaal niveau.

De opdracht van de intendant werd toegelicht aan de hand van een presentatie.

Aan de leidende ambtenaren van de betrokken administraties werd gevraagd om een medewerker af te vaardigen naar de Interdisciplinaire Werkgroep die door de intendant zal geleid worden.

Er werd vooropgesteld dat deze personen maximaal halftijds ter beschikking zullen zijn voor de werking van de interdisciplinaire groep.

- ANB Daniel Josten
- Departement Landbouw Sam Van Vlierberghe
- Departement Omgeving Karel Geys
- ILVO David de Pue
- INBO Floris Vanderhaeghe
- VITO Felix Deutsch
- VLM Bert Vueghs
- VMM Marc Florus

Tijdens mijn gesprekken is gebleken dat ook de VMM een belangrijke actor is voor alles wat met waterbeleid te maken heeft (waterwinning, waterlandschap, stroomgebiedsbeheerplannen). Daarom heb ik ervoor geopteerd om ook een medewerker van de VMM op te nemen in de interdisciplinaire werkgroep.

Een belangrijk issue is dat van de verschillende processen die momenteel lopen in het gebied en de interactie daarvan met de opdracht van de intendant. Momenteel ben ik in gesprek met de initiatiefnemers voor het nationaal park Taxandria, met de gouverneur van de provincie Antwerpen voor het natuurontwikkelingsproject De Liereman en met de VLM voor andere projecten.

Op basis van deze gesprekken zal ik een voorstel formuleren over hoe die projecten zich verhouden tot mijn opdracht op basis van het principe dat de opdracht van de intendant voorrang heeft op andere processen.

De landbouwers betrokken bij het gebied hebben zich georganiseerd in een stuurgroep van + 25 landbouwers die zowel geografisch als sectoraal representatief zijn voor het gebied. Zij beschikken naar eigen zeggen over het mandaat (de handtekening) van meer dan 300 betrokken landbouwers om hun belangen te verdedigen.

Ik heb mij geëngageerd om hen nauw te betrekken bij de uitvoering van mijn opdracht als intendant.

Hetzelfde geldt trouwens voor natuurbeheerders en landeigenaars actief in het gebied. Met hen wordt in de komende weken overleg gepland.

Volgende voorbereidende werkzaamheden lijken me onontbeerlijk voorafgaand aan de opmaak van een ontwikkelingsplan.

1. Het vervolledigen van een exhaustieve dataset van alle betrokken landbouwbedrijven (VLM, DLV, VITO).
2. De allocatie van de habitatgebieden 3110 en 3130 (ANB, VLM).
3. De opmaak van bijkomende ecohydrologische studies voor het bepalen van de intrekgebieden gelegen buiten SBZ-H waar bijkomende maatregelen op het vlak van bemesting moeten genomen worden (INBO).
4. Het inventariseren van alle vergunningen voor waterwinning binnen het werkingsgebied (VMM).
5. De ontwikkeling van een tool die het voor de intendant mogelijk moet maken om verschillende types van bijkomende emissiescenario's voor de bronnen gelegen in het werkingsgebied eenvoudig en snel te simuleren. Het VITO heeft hierover een voorstel geformuleerd en becijferd dat hiermee een kost gespaard gaat van €99.968,70 voor de inzet van een team bestaand uit een senior wetenschapper, een wetenschapper en een informaticus, ten belope van 97,5 mandagen (equivalent ½ VTE) binnen het kader van de referentietaken.

Ook voor de andere werkzaamheden zullen desgevallend bijkomende middelen moeten worden voorzien.

Tijdens de **MAAND MEI** werden verder contacten gelegd met betrokkenen bij de problematiek van het Turnhouts vennengebied.

Op 10 mei kwam de Interdisciplinaire Werkgroep voor het eerst samen. In de groep werd een aantal werkafspraken gemaakt.

De verschillende betrokken administraties engageerden zich om een insteek te doen ter voorbereiding van de verdere werkzaamheden:

- **VLM**
 - Gedetailleerd overzicht van de betrokken landbouwbedrijven in het Turnhouts vennengebied.
 - Gedetailleerd kaartenmateriaal
 - Een overzichtsnota van de gemaakte afspraken in het kader van het raamakkoord rond de Liereman.
- **ANB**
 - Overzichtsnota van alle besliste ruimteclaims in het maatwerkgebied met verwijzing van de juridische basis.
 - Een overzicht van alle bestaande eco-hydrologische studies die binnen het maatwerkgebied werden uitgevoerd.
- **VMM**
 - Oplijsting van de bij hen bekende waterwinning vergunningen
 - Verificatie of het bewarend vergunningenbeleid in het maatwerkgebied ook van toepassing is op waterwinningsvergunningen.
 - Overzicht van de stroomgebiedsbeheersplannen en project “waterlandschap 1.0”.
- **OMG**
 - Toelichting bij de grensoverschrijdende samenwerking met Nederland en binnen die samenwerking het pilootproject Turnhouts Vennengebied (één van de 4 pilootprojecten).
- **DLV**
 - Overzichtsnota van de verschillende mogelijkheden vanuit DLV om reconversie of heroriëntering van landbouwbedrijven te ondersteunen.
- **INBO**
 - Projectvoorstel voor de uitvoering van fase 1 van het ecohydrologisch onderzoek in het maatwerkgebied.
- **VITO**
 - Projectvoorstel voor de modellering in het maatwerkgebied van de impact van stikstofdepositie in het kader van de PAS.
- **ILVO**
 - Overzicht van de mogelijkheden voor aangepaste bemesting en aangepaste teelten.
 - Elementen voor een vaste methodologie voor individuele gesprekken met de betrokken landbouwers.
 - Overzicht van mogelijke alternatieve verdienmodellen (routeplanner melkvee, verdienwijzer).
- **ANB, VITO, INBO en VLM samen:**
 - Nota over de methodologie voor de verdere allocatie van knelpunt habitat types 3110 en 3130.

Bijna alle nota's en gegevens werden aangeleverd door de leden van de werkgroep. Ze worden gedeeld met alle leden via een sharepoint, met uitzondering van persoonsgebonden gegevens (overzicht landbouwers, overzicht waterwinning vergunningen) waarvoor een verwerkingsovereenkomst (GDPR) zal opgemaakt worden.

Vermeldenswaardig is ook de eerste contacten met natuurbeheerders in het maatwerkgebied en met de gebiedscoalitie voor het nationaal park Taxandria.

Begin van de **MAAND JUNI** had een tweede vergadering plaats van de interdisciplinaire werkgroep PAS (IDW PAS) met verdere afspraken en taakverdeling tussen de verschillende departementen en instellingen.

In individuele gesprekken met de leden van de IDW PAS heb ik getracht betere inzichten te verwerven in de benadering van de problematiek door de verschillende administraties:

- **INBO:** zelden is een eco-hydrologisch onderzoek in een gebied van deze omvang uitgevoerd. De start zal een oplijsting zijn van de bestaande onderzoeken die voor het gebied reeds beschikbaar zijn. Op basis van deze "stock taking" zal INBO in een eerste project fase 1 van het onderzoek aanvangen. Het project werd inmiddels goedgekeurd.
- **ANB:** De openstaande taakstelling voor de SBZ-H gebieden binnen het maatwerkgebied is veel ruimer dan 3110 en 3130. Bovendien is er de problematiek van de leefgebieden. De uitwerking van het ontwikkelplan moet al deze aspecten omvatten willen we komen tot een duurzame en rechts zekere oplossing.
- **VMM:** De VMM vervolledigde de beschikbare info met een gedetailleerde inventaris van de vergunde waterwinningen binnen het gebied, de verschillende initiatieven op het vlak van stroomgebieds-beheersplannen, acties Maasbekken die overlappen met het werkgebied en de waterlandscha projecten die lopen binnen het werkingsgebied.
- **OMG:** er werden afspraken gemaakt m.b.t. de grensoverschrijdende pilot Turnhouts Vennengebied. De IDW PAS zal de coördinatie op zich nemen. Er worden afspraken met de Nederlandse collega's vastgelegd.
- **INBO, VITO, ANB, VLM, DLV:** er wordt gezocht naar de beste benadering voor de allocatie van de openstaande doelen binnen het gebied. Dit kondigt zich aan als een complexe oefening. In de komende periode wordt verder gewerkt aan een voorstel van methodologie.
- **ILVO:** er wordt verder gewerkt aan modellen voor aangepaste bemesting en aan een canvas voor individuele dialogen met de betrokken landbouwers.
- **VLM:** het bestand van de veehouders binnen het gebied wordt verder verfijnd en gevalideerd. Er werd een verwerkingsovereenkomst afgesloten tussen VLM en het team van de intendant voor wat persoonsgebonden gegevens betreft. Er wordt een nota uitgewerkt over de definitie van huiskavel.
- **DLV, ILVO:** het overzicht over de alternatieven/meerwaarde bedrijfsmodellen landbouwbedrijven wordt verder uitgediept.

In de maand juni waren er ook een aantal contacten met stakeholders:

- Er waren twee bijeenkomsten met een delegatie van de stuurgroep van de landbouwers uit het gebied. Zij vragen om in het VLM-bestand een onderscheid te maken tussen professionele landbouw en landbouw in bijberoep. Dat is mogelijk op basis van de VBO-index. Een terechte vraag die bij hen leeft is waarom recent de emissiecijfers voor rundvee zijn aangepast (gestegen).
Op het VITO werd voor de delegatie een infosessie gehouden over de modellering en de specifieke problematiek van het Turnhouts Vennengebied.
- Er was een eerste contact met een landeigenaar in het gebied waarbij vooral de problematiek van het potentieel grondgebruik aan bod komt, gekoppeld aan de waarde van gronden.
Een aantal grote landeigenaars heeft een apart traject opgestart met een consultant (Landmax).
Verder overleg met andere landeigenaars uit het gebied staat voorlopig ingepland op woensdag 20 juli.
- Op vrijdag 15 juli staat een infosessie met de lokale besturen ingepland.
- Op Vlaams niveau heeft de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV) zich bereid verklaard om te fungeren als klankbord voor de verdere uitwerking van het ontwikkelplan voor het Turnhouts Vennen gebied.
